

3. Datoria externă brută – prezentare generală

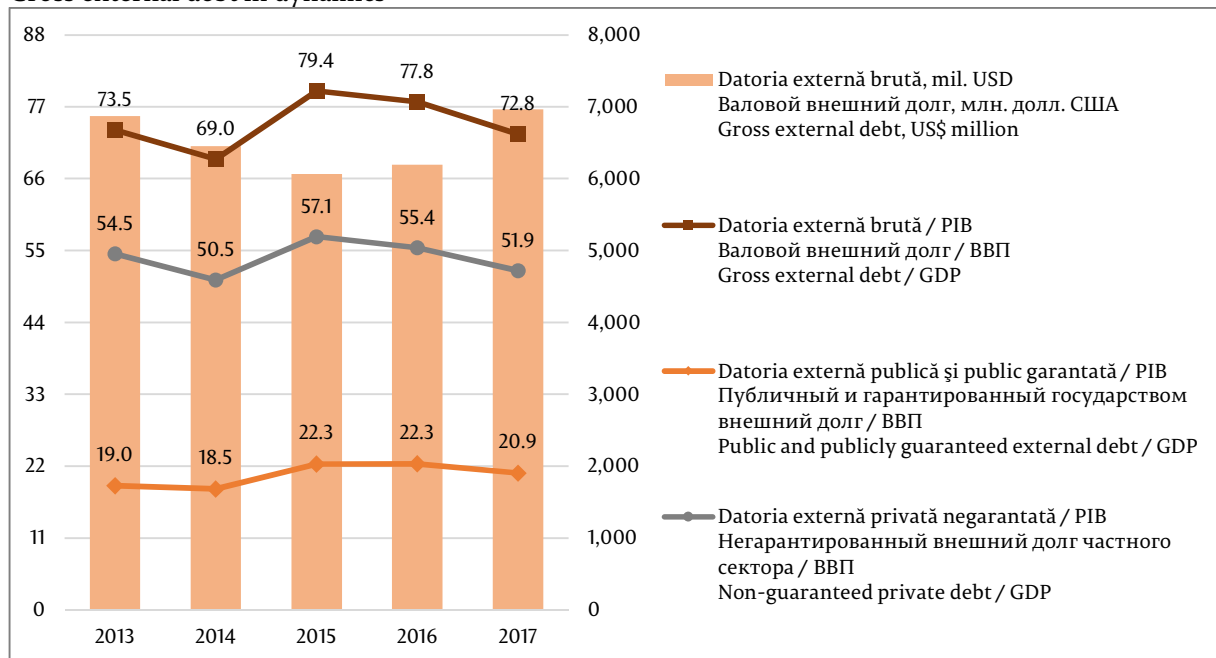
Валовой внешний долг – общее представление

Gross external debt – overview

Datoria externă brută a Republicii Moldova s-a majorat pe parcursul anului 2017 cu 12.4 la sută în valoare nominală, dar a scăzut cu 5.0 p.p. relativ la PIB. La 31.12.2017 ea a înregistrat 6,964.29 mil. USD, ceea ce constituie 72.8 la sută raportat la PIB (diagrama 6, tabelul 3).

Diagrama 6. Datoria externă brută în dinamică

Валовой внешний долг в динамике
 Gross external debt in dynamics

Datoria publică și public garantată a reprezentat 28.7 la sută din totalul datoriei externe, însumând 1,999.35 mil. USD (+12.4 la sută față de sfârșitul anului 2016). *Datoria privată negarantată* s-a cifrat la 4,964.94 mil. USD, în creștere cu 12.5 la sută față de 31.12.2016.

Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine *datoriei pe termen lung* (74.7 la sută). Totuși, în anul 2017 a continuat creșterea accentuată a *datoriei externe pe termen scurt* (+28.0 la sută față de sfârșitul anului 2016), care rezultă preponderent din majorarea angajamentelor externe sub formă de credite comerciale și avansuri.

Tabelul 3. Indicatorii principali aferenți datoriei externe (MBP6)

Основные показатели внешнего долга (РПБ6)

Main indicators of the external debt (BPM6)

	31.12. 2013*	31.12. 2014*	31.12. 2015*	31.12. 2016*	31.12. 2017*	31.12.2017 / 31.12.2016
	mil. USD / млн. долл. США / US\$ mill.					%
Datoria externă brută Валовой внешний долг Gross external debt	6,873.04	6,454.53	6,063.86	6,193.38	6,964.29	112.4
Datoria externă publică și public garantată Внешний публичный и гарантированный государством долг Public and publicly guaranteed external debt	1,774.92	1,731.05	1,702.11	1,779.36	1,999.35	112.4
Datoria privată negarantată Негарантированный долг частного сектора Non-guaranteed private debt	5,098.12	4,723.48	4,361.75	4,414.02	4,964.94	112.5
Datoria externă pe termen scurt Краткосрочный внешний долг Short-term external debt	1,901.50	1,531.80	1,239.60	1,378.38	1,764.61	128.0
Datoria externă pe termen lung Долгосрочный внешний долг Long-term external debt	4,971.54	4,922.73	4,824.26	4,815.00	5,199.68	108.0
	%					р.р. / п.п.
Pondereea datoriei externe publice și public garantate în datoria externă brută Доля внешнего публичного и гарантированного государством долга в валовом внешнем долге Share of public and publicly guaranteed external debt in gross external debt	25.8	26.8	28.1	28.7	28.7	0.0
Pondereea datoriei externe pe termen lung în datoria externă brută Доля долгосрочного долга в валовом внешнем долге Share of long-term external debt in gross external debt	72.3	76.3	79.6	77.7	74.7	-3.0
Pondereea creditorilor organizației internaționale și guverne străine în datoria externă sub formă de împrumuturi și alocări de DST Доля международных организаций и иностранных правительств (кредиторы) во внешнем долге в части кредитов и распределения СДР Share of international organizations and foreign governments (creditors) in the external debt in the form of loans and SDR allocations	45.8	45.4	44.7	45.1	46.0	0.9

Notă: р. р. – puncte procentuale / Примечание: п.п. – процентные пункты / Note: р. р. – percentage points

* date revizuite / * пересмотренные данные / * revised data

V. DATORIA EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA LA 31.12.2017

ВНЕШНИЙ ДОЛГ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА на 31.12.2017

EXTERNAL DEBT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA AS OF 12/31/2017

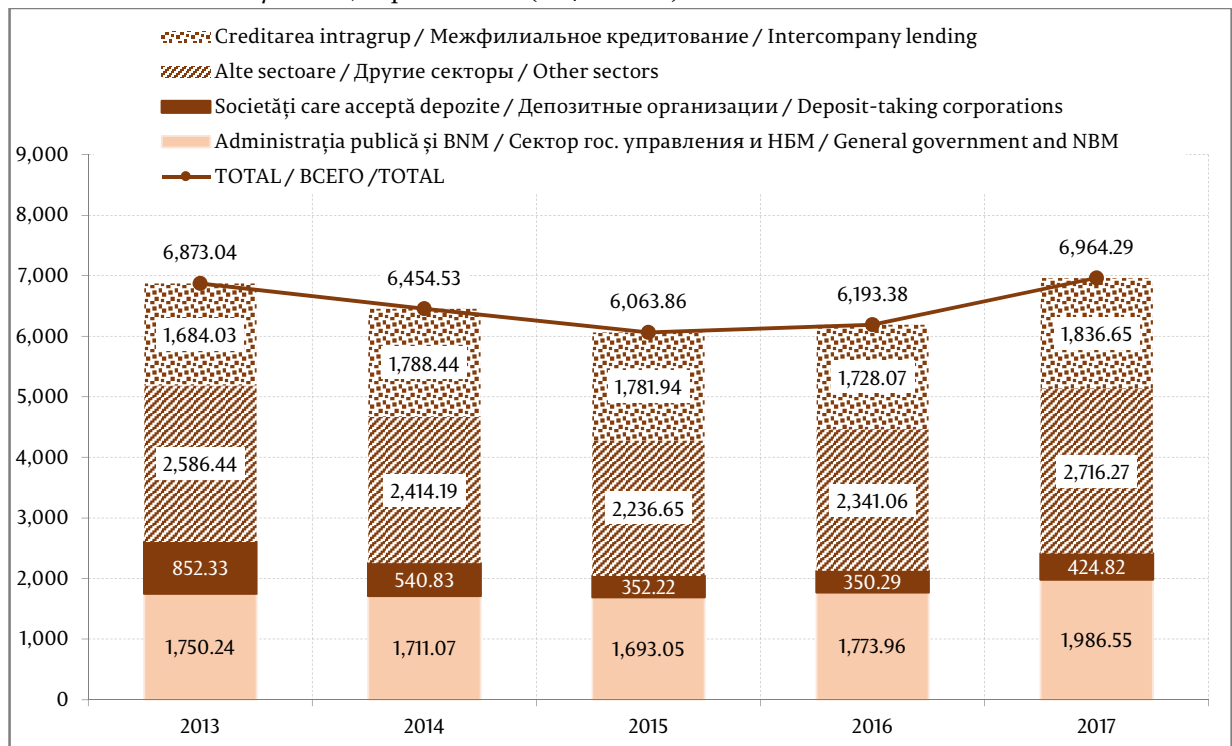
a) Datoria externă brută pe ansamblul sectoarelor instituționale

La sfârșitul anului 2017, datoria externă brută a Republicii Moldova a constituit 6,964.29 mil. USD, cu 12.4 la sută mai mult comparativ cu situația de la sfârșitul anului 2016 (diagrama 51).

Diagrama 51. Datoria externă brută, la sfârșitul perioadei, prezentare sectorială (mil. USD)

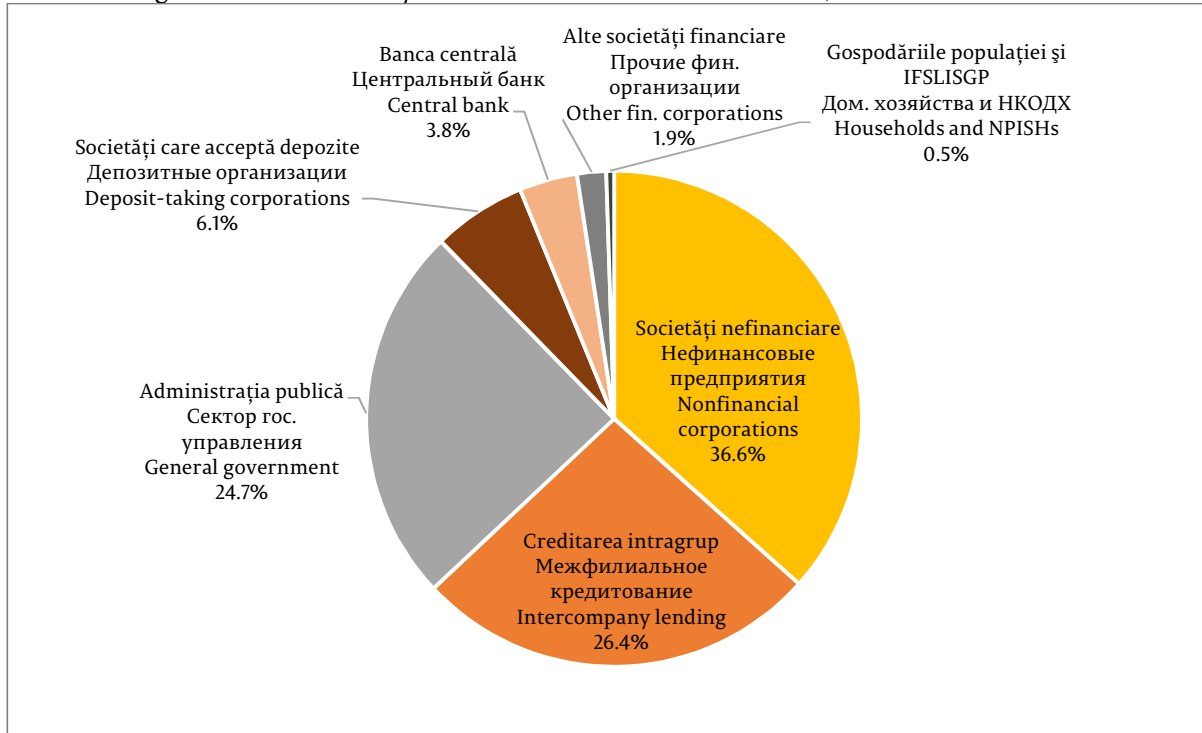
Валовой внешний долг по секторам, по состоянию на конец периода (млн. долл. США)

Gross external debt by sector, at period-end (US\$ million)

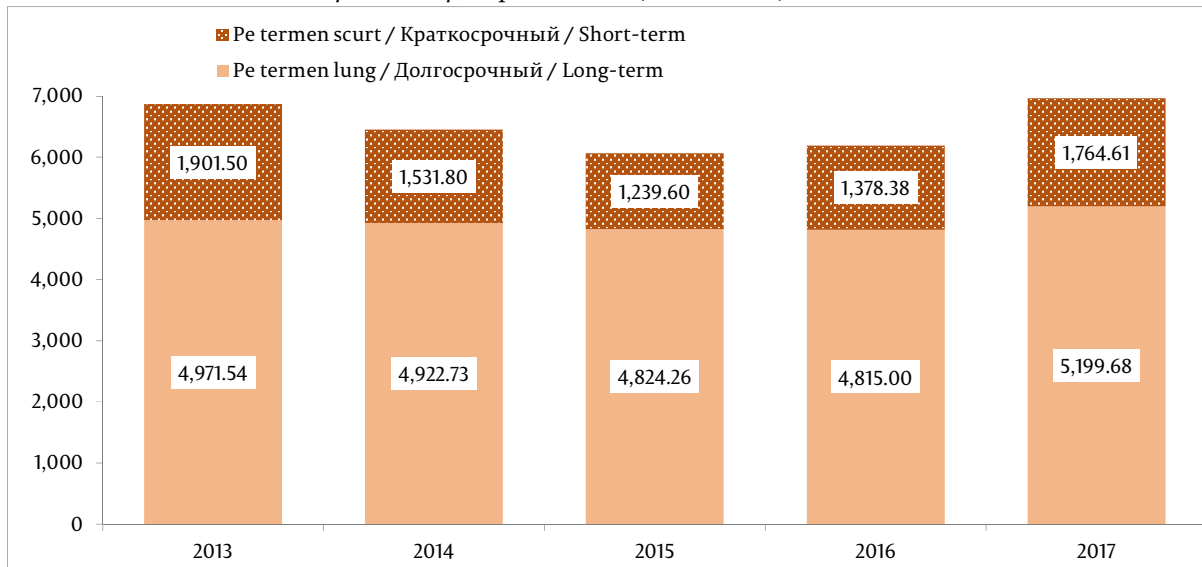
La 31.12.2017, cea mai mare parte a datoriei externe brute a revenit societăților nefinanciare – 36.6 la sută din total, +1.2 p.p. comparativ cu perioada anterioară, urmate de creditarea intragrup în cadrul investițiilor directe (26.4 la sută) și administrația publică (24.7 la sută) (diagrama 52).

Diagrama 52. Structura datoriei externe brute pe sectoare instituționale la 31.12.2017, %
Структура валового внешнего долга по институциональным секторам на 31.12.2017, %
Structure of gross external debt by institutional sectors as of 31.12.2017, %

Datoria pe termen lung s-a majorat cu 8.0 la sută pe parcursul anului 2017, iar datoria cu scadența de până la 1 an – cu 28.0 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2016 (diagrama 53).

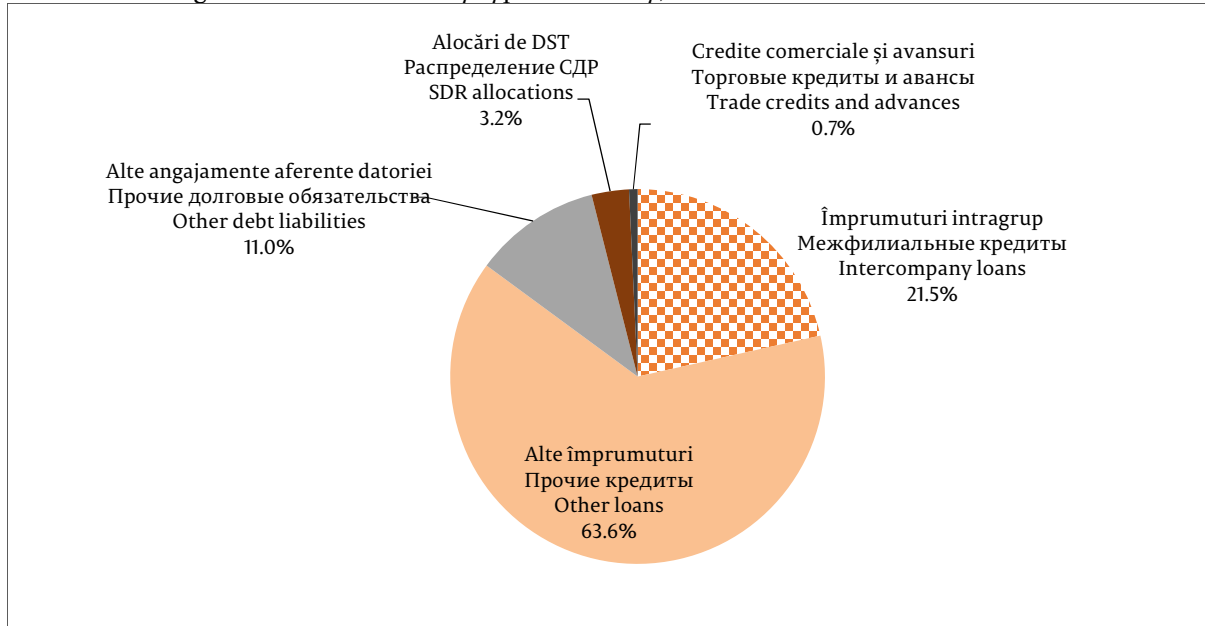
Diagrama 53. Structura datoriei externe, pe scadențe, la sfârșitul perioadei (mil. USD)
Структура внешнего долга по срокам погашения, на конец периода (млн. долларов США)
Structure of external debt by maturity, at period-end (US\$ million)

Structura datoriei externe pe termen lung și a celei pe termen scurt pe tipuri de angajamente este prezentată în diagramele 54-55.

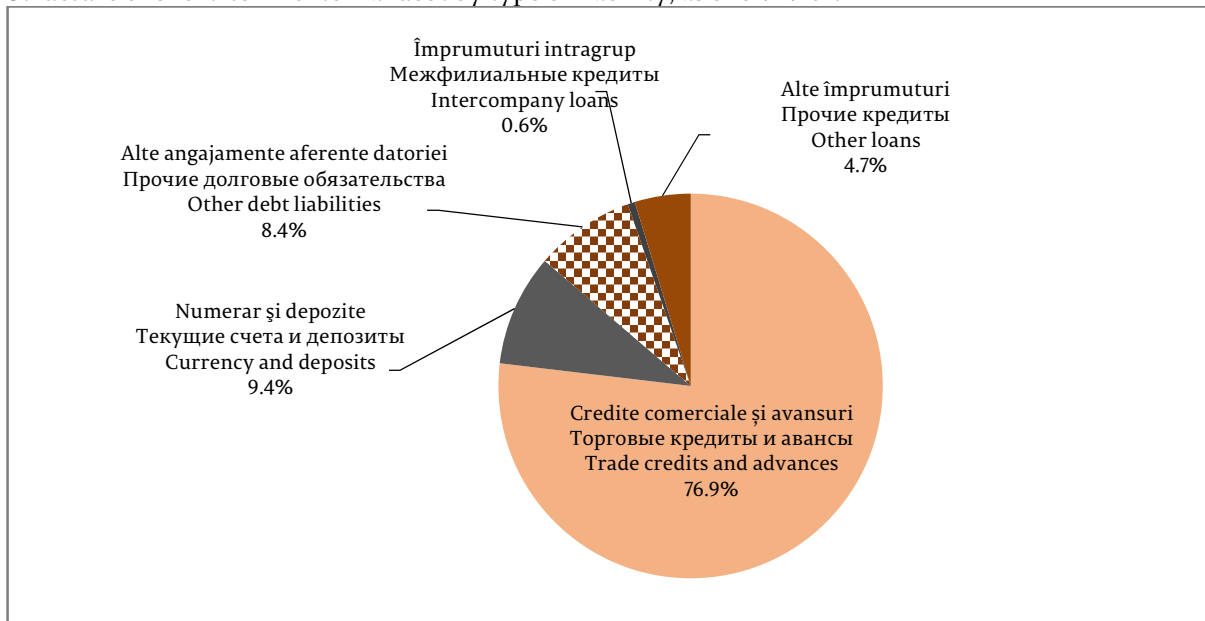
Diagrama 54. Structura datoriei externe pe termen lung, pe tipuri de angajamente, la 31.12.2017

Структура долгосрочных внешних обязательств по состоянию на 31.12.2017
Structure of long-term external debt by type of liability, as of 31.12.2017

Diagrama 55. Structura datoriei externe pe termen scurt, pe tipuri de angajamente, la 31.12.2017

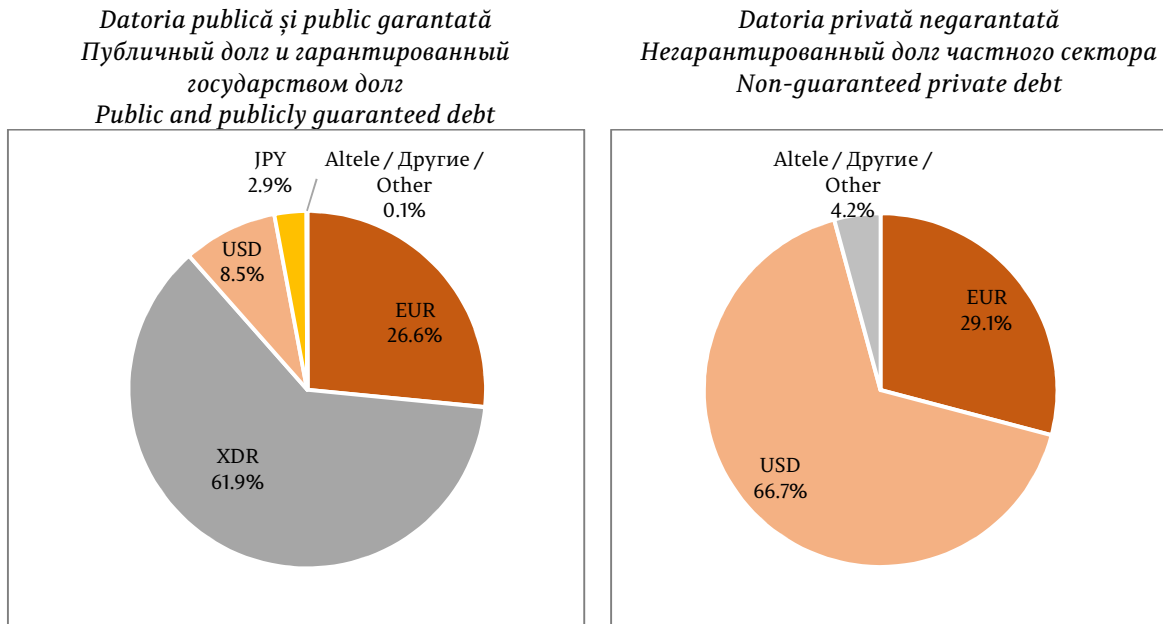
Структура краткосрочных внешних обязательств по состоянию на 31.12.2017
Structure of short-term external debt by type of liability, as of 31.12.2017

În structura pe valute a datoriei externe publice și public garantate au predominat angajamentele în DST cu o pondere de 61.9 la sută, urmate de cele denumite în euro – 26.6 la sută. În cadrul datoriei private negarantate au predominat angajamentele în dolari SUA cu o pondere de 66.7 la sută, urmate de cele în euro – 29.1 la sută (diagrama 56).

Diagrama 56. Structura datoriei externe, pe valute, la 31.12.2017

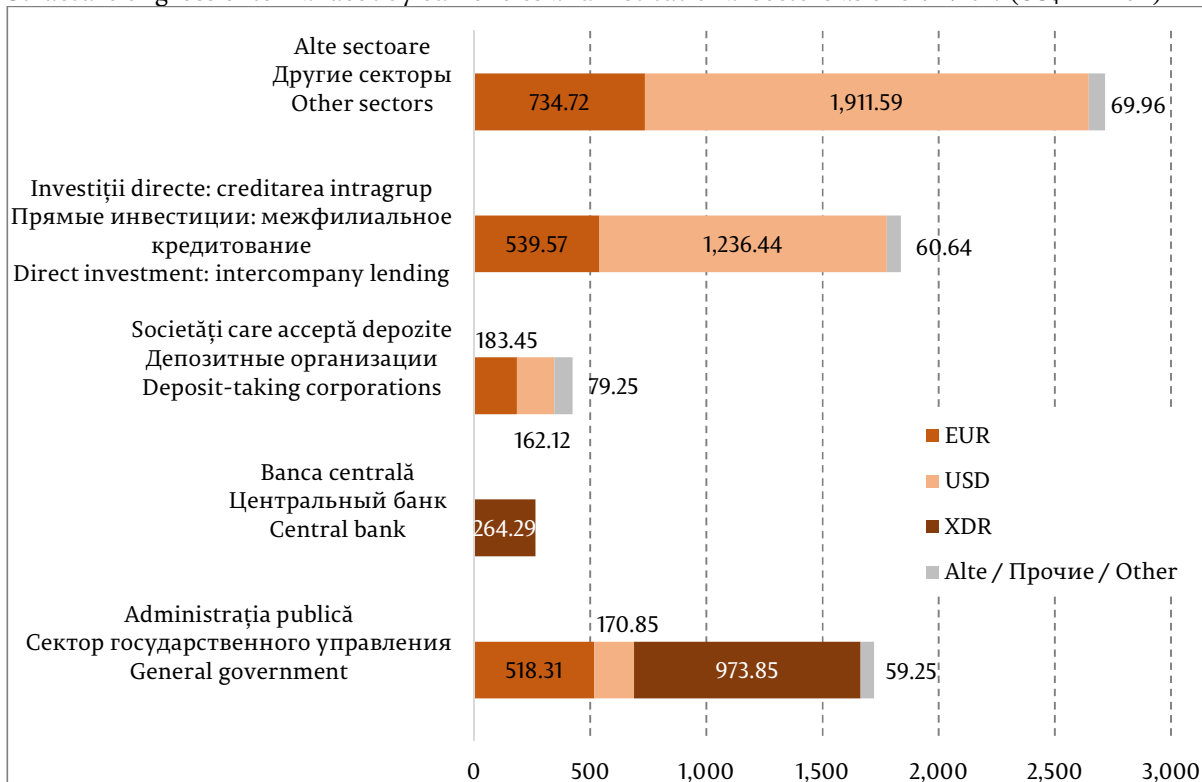
Структура внешнего долга по валютам, на 31.12.2017
Structure of external debt by currencies as of 31.12.2017

Diagrama 57. Structura datoriei externe, pe valute, prezentare pe sectoare instituționale, la 31.12.2017 (mil. USD)

Структура внешнего долга по валютам и институциональным секторам на 31.12.2017 (млн. долларов США)

Structure of gross external debt by currencies and institutional sectors as of 31.12.2017 (US\$ million)

Datoria externă sub formă de *împrumuturi, alocări de DST și investiții de portofoliu* a constituit 4,685.10 mil. USD, ceea ce reprezintă 67.3 la sută din datoria externă la sfârșitul anului 2017. Din aceasta, 42.7 la sută constituie datoria sectorului public și 57.3 la sută revin sectorului privat.

Pe parcursul anului 2017, Republica Moldova a beneficiat de sprijinul din partea instituțiilor internaționale și a altor state, guvernul contractând 195.80 mil. USD pentru proiecte finanțate din surse externe, din care 101.11 mil. USD au constituit credite bilaterale, iar 94.52 mil. USD au fost oferite de către organismele internaționale (tabelul 11).

Tabelul 11. Datoria externă sub formă de împrumuturi, alocări de DST și investiții de portofoliu, detalii suplimentare (mil. USD)

Внешний долг в части кредитов, распределения СДР и портфельных инвестиций – дополнительные детали (млн. долларов США)

External debt in the form of loans, SDR allocations, and portfolio investment – details (US\$ million)

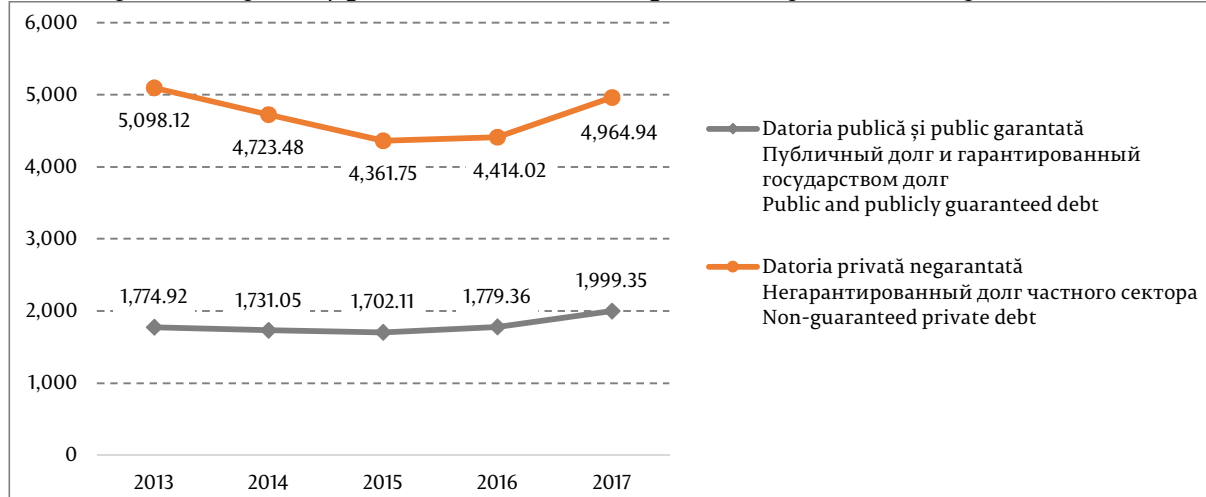
	Stoc la / Остаток на / Stock as of 31.12.2016	Intrări / Привлечение / Inflow	Plăți reale de principal / Погашение основного долга / Actual principal payments	Fluctuația ratei de schimb / Изменение обменного курса / Exchange rate changes	Stoc la / Остаток на / Stock as of 31.12.2017
Banca centrală / Центральный банк Central bank	292.28	17.27	-61.54	16.28	264.29
credite multilaterale международные организации multilateral loans	292.28	17.27	-61.54	16.28	264.29
Datoria de stat directă Прямой государственный долг Direct governmental debt	1,465.13	195.80	-71.77	112.38	1,701.26
credite multilaterale și alocările de DST международные организации и распределение СДР multilateral loans and SDR allocations	1,214.31	94.52	-52.38	89.36	1,345.81
credite bilaterale двусторонние кредиторы bilateral loans	250.36	101.11	-19.35	22.74	354.86
alte / другие / other	0.46	0.17	-0.04	0.28	0.59
Datoria UAT / Долг АТЕ / Debt of ATU	16.55	5.36	-2.85	1.94	21.00
credite multilaterale международные организации multilateral loans	16.32	5.36	-2.77	1.91	20.82
de la alți creditori / другие кредиторы / from other creditors	0.23		-0.08	0.03	0.18
Datoria corporațiilor publice Долг государственных корпораций Debt of public corporations	5.40	8.26	-1.60	0.74	12.80
credite multilaterale международные организации multilateral loans	4.92	8.26	-1.12	0.74	12.80
de la alți creditori / другие кредиторы / from other creditors	0.48		-0.48		
Datoria privată negarantată de stat Негарантированный государством долг частного сектора Non-guaranteed private debt	2,506.50	325.92	-236.92	83.07	2,685.75
credite multilaterale международные организации multilateral loans	156.20	13.45	-39.83	13.26	157.40
de la alți creditori / другие кредиторы from other creditors	2,350.30	312.47	-197.09	69.81	2,528.35
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	4,285.86	552.61	-374.68	214.41	4,685.10

b) Datoria externă publică și public garantată

La sfârșitul anului 2017, *datoria externă publică și public garantată* a constituit 1,999.35 mil. USD (28.7 la sută din total), fiind în creștere cu 12.4 la sută față de anul 2016, iar cea *privată negarantată de stat* – 4,964.94 mil. USD (71.3 la sută din total), majorându-se cu 12.5 la sută (diagrama 58, tabelul 20 din Secțiunea statistică).

Diagrama 58. Datoria externă publică, public garantată și datoria privată negarantată, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

Внешний публичный долг, гарантированный государством долг частного сектора и негарантированный долг частного сектора, на конец периода (млн. долларов США)
External public and publicly guaranteed debt and non-guaranteed private debt at period-end (US\$ mil.)

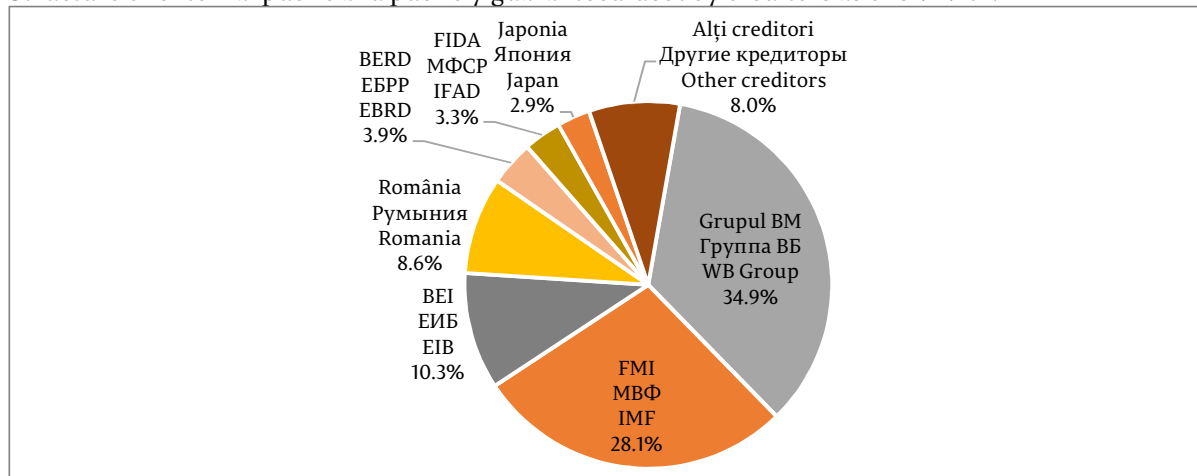

Principalul creditor statului moldovenesc, conform situației de la sfârșitul anului 2017, este Grupul Băncii Mondiale cu o pondere de 34.9 la sută din total sau 698.22 mil. USD (din care AID – 610.97 mil. USD, BIRD – 84.12 mil. USD și CFI – 3.13 mil. USD), urmat de FMI cu 28.0 la sută din datoria externă publică și public garantată (diagrama 59). Distribuția datoriei externe totale pe principalii creditori este prezentată în tabelul 21 din Secțiunea statistică.

Diagrama 59. Structura pe creditori a datoriei externe publice și public garantate la 31.12.2017

Структура внешнего публичного и гарантированного государством долга по кредиторам на 31.12.2017

Structure of external public and publicly guaranteed debt by creditors as of 31.12.2017

Evoluția indicatorilor ce vizează deservirea datoriei externe publice și public garantate a Republicii Moldova este prezentată în tabelul 12.

Tabelul 12. Serviciul datoriei externe publice și publice garantate

Обслуживание внешнего публичного и гарантированного государством долга

Public and publicly guaranteed external debt service

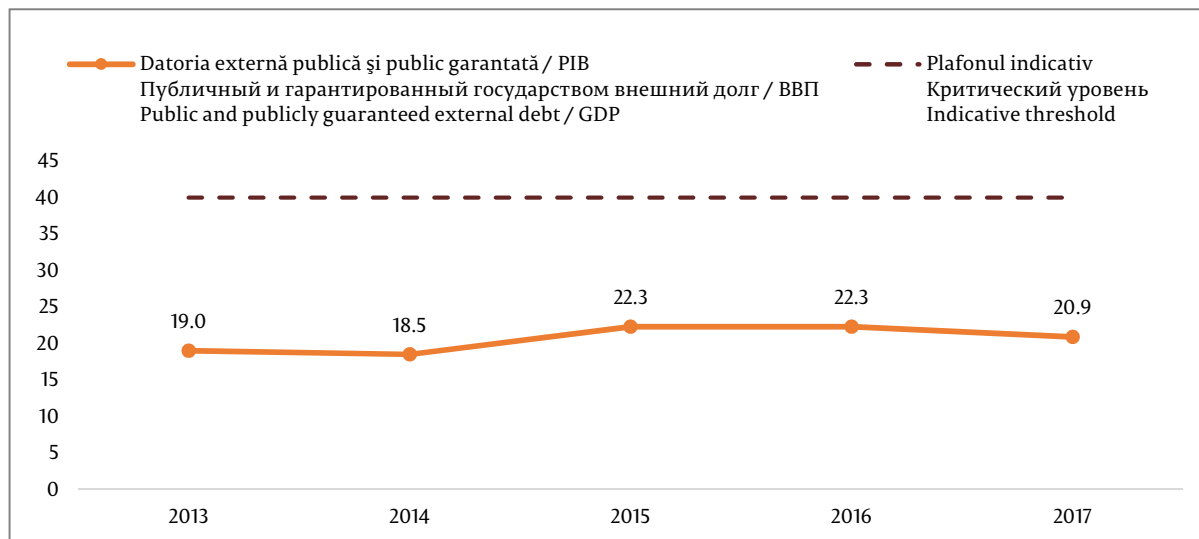
	UM / ЕИ	2013	2014	2015	2016	2017
Serviciul datoriei externe publice și public garantate (plăți efective în conformitate cu orarul)	mil. USD US\$ mil.	126.27	110.70	98.39	127.43	161.25
Обслуживание внешнего публичного и гарантированного государством долга (фактически, в соответствии с договором)	млн. USD					
Public and publicly guaranteed external debt service (actual payments, according to schedule)						
Serviciul datoriei de stat externe (plăți efective în conformitate cu orarul)	mil. USD US\$ mil.	69.10	66.10	51.76	69.67	91.14
Обслуживание государственного внешнего долга (фактически, в соответствии с договором)	млн. USD					
Governmental external debt service (actual payments, according to schedule)						
Serviciul datoriei de stat externe / export de bunuri și servicii	%	2.3	2.2	2.1	2.7	2.9
Обслуживание государственного внешнего долга / эксп. товаров и услуг						
Governmental external debt service / exports of goods and services						

c) Indicatorii gradului de îndatorare

La sfârșitul anului 2017, raportul dintre datoria externă brută și PIB s-a diminuat cu 5.0 p.p. față de anul 2016, constituind 72.8 la sută. Datoria externă publică și public garantată a Republicii Moldova nu a depășit plafonul de 40 la sută din PIB¹⁰, atingând nivelul de 20.9 la sută, în scădere cu 1.4 p.p. față de 2016 (diagrama 60).

Diagrama 60. Raportul dintre datoria externă publică și public garantată și PIB, %

Соотношение внешнего публичного и гарантированного государством долга и ВВП, %
Public and publicly guaranteed external debt to GDP ratio, %

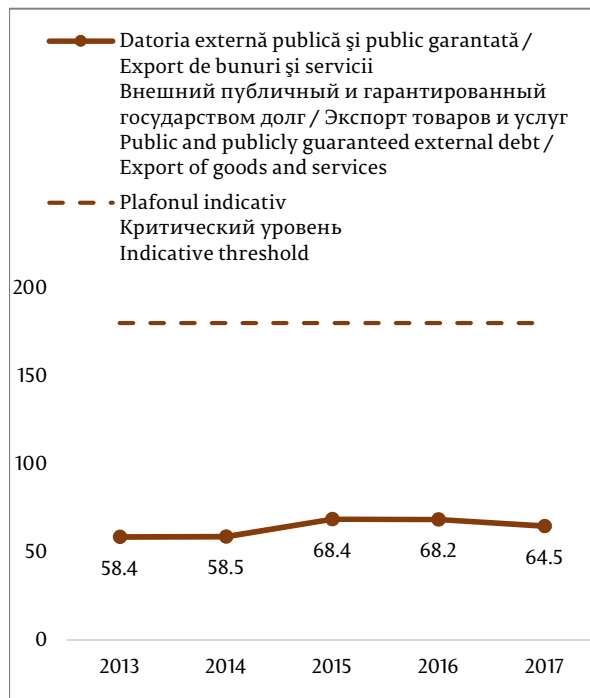
¹⁰ Notă: Plafoane indicative în baza scorului CPIA (*Country Policy and Institutional Assessment*) elaborat de Banca Mondială. În anul 2017, scorul Republicii Moldova s-a majorat până la 3.74, astfel plafoanele s-au stabilit la nivelul: 40% pentru raportul dintre datoria externă publică și public garantată (DEPPG) și PIB, 180% pentru raportul dintre DEPPG și exporturi, 250% pentru raportul dintre DEPPG și veniturile bugetului public național, 15% pentru raportul dintre serviciul DEPPG și exporturi și 18% pentru raportul dintre serviciul DEPPG și veniturile bugetului public național.

<http://documents.worldbank.org/curated/en/513741518471205237/pdf/LIC-DSF-SGN-2017-Clean-Feb0718-02082018.pdf>

Raportată la exportul de bunuri și servicii realizate în 2017, datoria externă publică și public garantată a constituit 64.5 la sută, diminuându-se cu 3.7 p.p. față de anul 2016 (diagrama 61). Raportul datoriei externe publice și public garantate la veniturile bugetului public național a scăzut comparativ cu perioada anterioară (de la 77.1 la sută în 2016 până la 69.3 la sută în 2017) (diagrama 62).

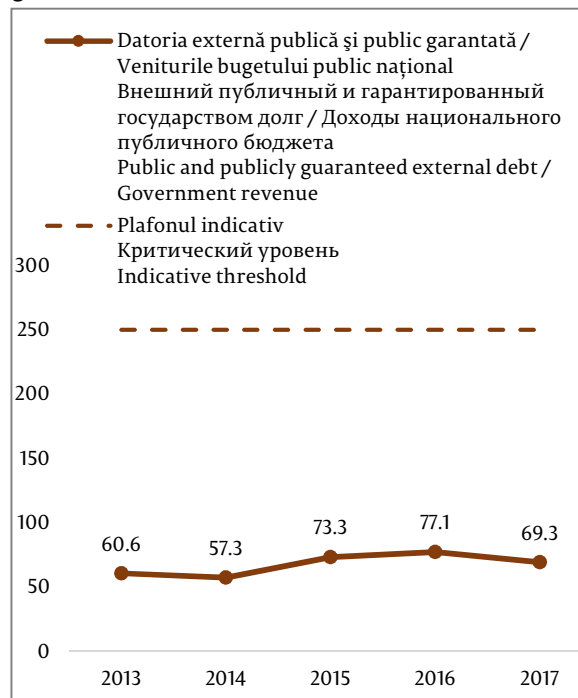
Diagrama 61. Raportul dintre datoria externă publică și public garantată și exportul de bunuri și servicii, %

Соотношение внешнего публичного и гарантированного государством долга и экспорта товаров и услуг, %
Public and publicly guaranteed external debt to exports of goods and services ratio, %

Diagrama 62. Raportul dintre datoria externă publică și public garantată și veniturile bugetului public național, %

Соотношение внешнего публичного и гарантированного государством долга и доходов национального публичного бюджета, %
Public and publicly guaranteed external debt to government revenue ratio, %

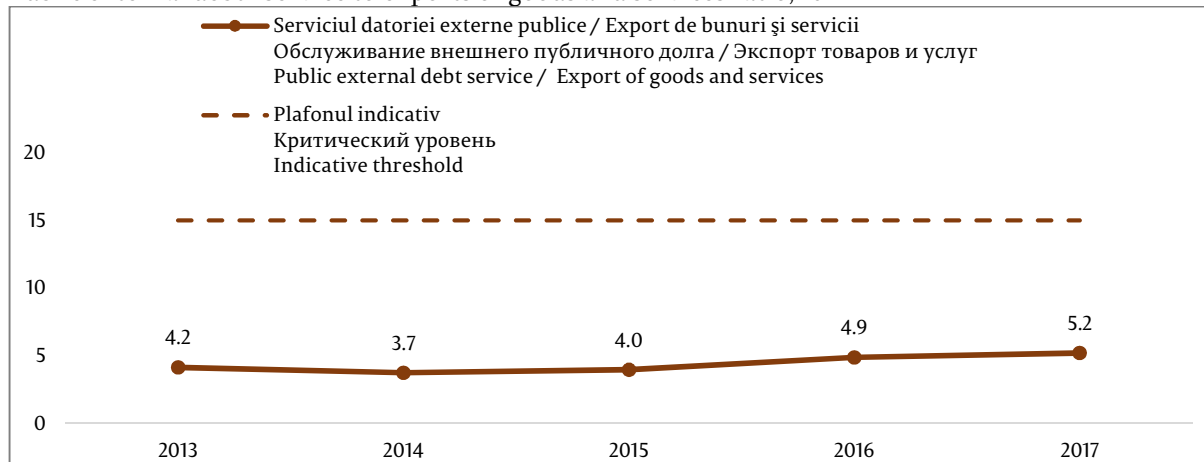

În anul 2017, raportul dintre serviciul datoriei externe publice și valoarea exporturilor de bunuri și servicii a constituit 5.2 la sută (+0.3 p.p. față de anul 2016) (diagrama 63).

Diagrama 63. Raportul dintre serviciul datoriei externe publice* și exportul de bunuri și servicii, %

Соотношение платежей по обслуживанию внешнего публичного долга* и экспорта товаров и услуг, %

Public external debt* service to exports of goods and services ratio, %

* inclusiv serviciul împrumuturilor private garantate și asumate de stat

* включая обслуживание частных кредитов, гарантированных и принятых к обслуживанию государством

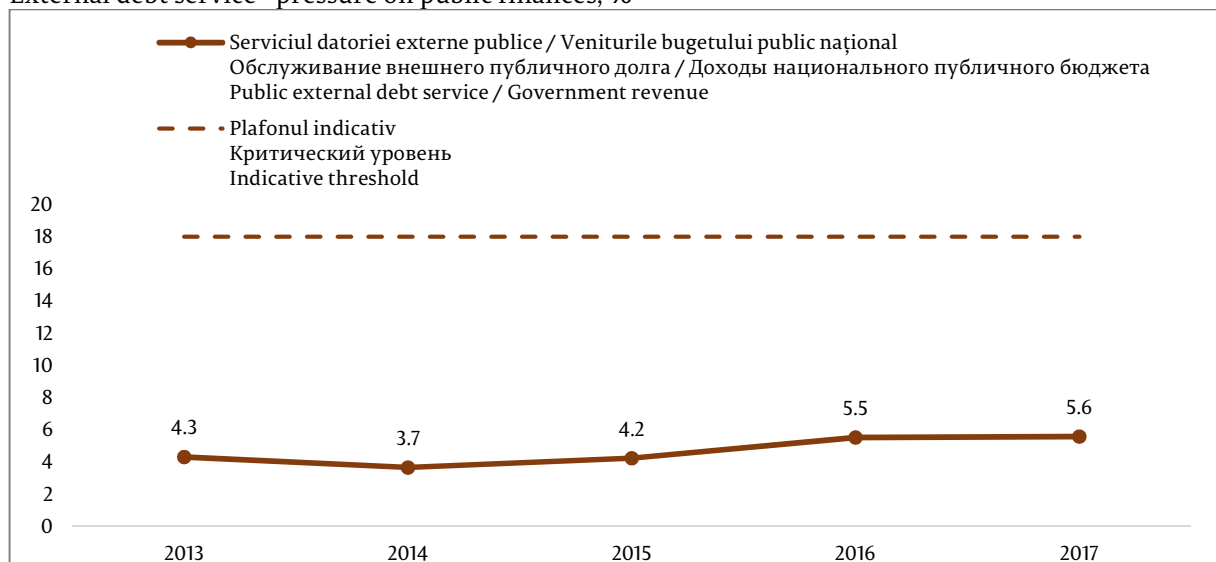
*including service of private loans guaranteed and assumed by the government

Presiunea serviciului datoriei publice asupra veniturilor bugetului public național a rămas, practic, la nivelul anului precedent, atingând o valoare de 5.6 la sută din veniturile bugetului public național (diagrama 64).

Diagrama 64. Presiunea serviciului datoriei externe publice* asupra finanțelor publice, %

Долговая нагрузка на публичные финансы в связи с обслуживанием внешнего публичного долга*, %

External debt service* pressure on public finances, %

* inclusiv serviciul împrumuturilor private garantate și asumate de stat

* включая обслуживание частных кредитов, гарантированных и принятых к обслуживанию государством

*including service of private loans guaranteed and assumed by the government

Tabелul 19. Datoria externă brută (MBP6) la sfârșitul perioadei, pe sectoare instituționale și pe scadențe (originale) (mil. USD)

Валовой внешний долг (РПБ6), на конец периода, по институциональным секторам и срокам погашения (изначальным) (млн. долл. США)

Gross external debt (BPM6), at period-end, by institutional sectors and maturities (original) (US\$ million)

	2013	2014	2015	2016	2017
Administrația publică	1,305.17	1,320.37	1,353.76	1,481.68	1,722.26
Сектор государственного управления					
General government					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term			0.07	0.46	0.59
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1,305.17	1,320.37	1,353.69	1,481.22	1,721.67
Banca centrală	445.07	390.70	339.29	292.28	264.29
Центральный банк					
Central bank					
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	445.07	390.70	339.29	292.28	264.29
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	852.33	540.83	352.22	350.29	424.82
Депозитные организации, за исключением центрального банка					
Deposit-taking corporations, except central bank					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	421.15	256.66	162.63	218.10	257.87
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	431.18	284.17	189.59	132.19	166.95
Alte sectoare	2,586.44	2,414.19	2,236.65	2,341.06	2,716.27
Другие секторы					
Other sectors					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	1,341.58	1,148.27	970.46	1,044.31	1,356.66
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1,244.86	1,265.92	1,266.19	1,296.75	1,359.61
<i>Alte societăți financiare</i>	<i>99.56</i>	<i>104.75</i>	<i>98.24</i>	<i>112.36</i>	<i>130.81</i>
<i>Прочие финансовые организации</i>					
<i>Other financial corporations</i>					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	5.92	4.37	6.11	5.67	4.92
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	93.64	100.38	92.13	106.69	125.89
<i>Societăți nefinanciare</i>	<i>2,455.96</i>	<i>2,278.89</i>	<i>2,107.18</i>	<i>2,194.82</i>	<i>2,550.96</i>
<i>Нефинансовые предприятия</i>					
<i>Nonfinancial corporations</i>					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	1,335.65	1,143.76	964.22	1,038.32	1,351.37
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1,120.31	1,135.13	1,142.96	1,156.50	1,199.59
<i>Gospodăriile populației și IFSLISGP*</i>	<i>30.92</i>	<i>30.55</i>	<i>31.23</i>	<i>33.88</i>	<i>34.50</i>
<i>Домашние хозяйства и НКОДХ*</i>					
<i>Households and NPISHs*</i>					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	0.01	0.14	0.13	0.32	0.37
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	30.91	30.41	31.10	33.56	34.13
Investiții directe: creditarea intragrup	1,684.03	1,788.44	1,781.94	1,728.07	1,836.65
Прямые инвестиции: межфилиальное кредитование					
Direct investment: intercompany lending					
Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term	138.77	126.87	106.44	115.51	149.49
Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term	1,545.26	1,661.57	1,675.50	1,612.56	1,687.16
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	6,873.04	6,454.53	6,063.86	6,193.38	6,964.29

* IFSLISGP - instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației

* НКОДХ - некоммерческие организации, обслуживающие домашние хозяйства

* NPISHs - nonprofit institutions serving households

Tabelul 20. Datoria externă publică, public garantată și datoria privată negarantată, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

 Внешний публичный долг, гарантированный государством долг частного сектора и негарантированный долг частного сектора, на конец периода (млн. долларов США)
 External public and publicly guaranteed debt and non-guaranteed private debt at period-end (US\$ mil.)

	2013	2014	2015	2016	2017
Datoria publică și public garantată	1,774.92	1,731.05	1,702.11	1,779.36	1,999.35
Публичный долг и гарантированный государством долг					
Public and publicly guaranteed debt					
<i>Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term</i>			0.07	0.46	0.59
Investiții de portofoliu			0.07	0.46	0.59
Портфельные инвестиции					
Potfolio investment					
<i>Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term</i>	<i>1,774.92</i>	<i>1,731.05</i>	<i>1,702.04</i>	<i>1,778.90</i>	<i>1,998.76</i>
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1,593.64	1,560.56	1,538.79	1,621.15	1,831.52
din care datoria corporațiilor publice și UAT* в т.ч. долг государственных корпораций и АТЕ* of which: debt of public corporations and ATU*	38.09	34.23	25.73	21.95	33.80
Alocări de DST Распределение СДР SDR allocations	181.28	170.49	163.25	157.75	167.24
Datoria privată negarantată	5,098.12	4,723.48	4,361.75	4,414.02	4,964.94
Негарантированный долг частного сектора					
Non-guaranteed private debt					
<i>Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term</i>	<i>1,762.73</i>	<i>1,404.93</i>	<i>1,133.09</i>	<i>1,262.41</i>	<i>1,614.53</i>
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	122.62	57.12	62.60	76.57	82.32
Numerar și depozite Наличная валюта и депозиты Currency and deposits	371.33	233.57	137.30	135.84	165.33
Credite comerciale și avansuri Торговые кредиты и авансы Trade credit and advances	1,167.56	1,018.39	841.81	905.97	1,218.89
Alte / Прочие / Other	101.22	95.85	91.38	144.03	147.99
<i>Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term</i>	<i>1,651.36</i>	<i>1,530.11</i>	<i>1,446.72</i>	<i>1,423.54</i>	<i>1,513.76</i>
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1,615.25	1,498.61	1,420.68	1,395.53	1,476.09
Credite comerciale și avansuri Торговые кредиты и авансы Trade credit and advances	36.11	31.50	26.04	28.01	37.67
Investiții directe: creditarea intragrup	1,684.03	1,788.44	1,781.94	1,728.07	1,836.65
Прямые инвестиции: межфилиальное кредитование					
Direct investment: intercompany lending					
Angajamente aferente datoriei față de investitorii direcți Долговые обязательства перед прямыми инвесторами Debt liabilities of foreign investment enterprises to direct investors	1,684.03	1,788.44	1,781.94	1,728.07	1,836.65
<i>Pe termen scurt / Краткосрочные обязательства / Short-term</i>	<i>138.77</i>	<i>126.87</i>	<i>106.44</i>	<i>115.51</i>	<i>149.49</i>
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	5.03	10.22	10.01	11.73	9.85
Credite comerciale și avansuri Торговые кредиты и авансы Trade credit and advances	133.74	116.65	96.43	103.78	139.64
<i>Pe termen lung / Долгосрочные обязательства / Long-term</i>	<i>1,545.26</i>	<i>1,661.57</i>	<i>1,675.50</i>	<i>1,612.56</i>	<i>1,687.16</i>
Împrumuturi / Ссуды и займы / Loans	1,097.72	1,093.98	1,066.62	1,022.67	1,117.49
Angajamente aferente datoriei (resurse energetice) Долговые обязательства (энергетические ресурсы) Debt liabilities (energy resources)	447.54	567.59	608.88	589.89	569.67
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	6,873.04	6,454.53	6,063.86	6,193.38	6,964.29

* UAT - unități administrativ-teritoriale / ATE - административно-территориальные единицы / ATU - administrative-territorial units

Tabelul 21. Datoria externă sub formă de împrumuturi, alocări de DST și investiții de portofoliu, pe creditori, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

Кредиты, распределение СДР и долговые ценные бумаги по кредиторам, на конец периода (млн. долларов США)

External loans, SDR allocations and debt securities, by creditor, at period-end (US\$ million)

	2013	2014	2015	2016	2017
Banca centrală	445.07	390.70	339.29	292.28	264.29
Центральный банк					
Central bank					
Împrumuturi de la FMI / Кредиты МВФ / IMF loans	445.07	390.70	339.29	292.28	264.29
Datoria de stat directă	1,286.62	1,305.02	1,337.09	1,465.13	1,701.26
Прямой государственный долг					
Direct governmental debt					
<i>Organisme internaționale</i>	<i>1,107.07</i>	<i>1,133.91</i>	<i>1,144.80</i>	<i>1,214.31</i>	<i>1,345.81</i>
<i>Международные организации</i>					
<i>Multilateral creditors</i>					
AID / MAP / IDA	534.21	534.75	542.07	564.41	610.97
FMI / МВФ / IMF	327.58	308.09	289.46	279.69	296.53
BEI / ЕИБ / EIB	86.48	124.55	145.77	156.25	188.03
BIRD / МБРР / IBRD	34.49	29.41	28.44	68.22	84.12
FIDA / МФСР / IFAD	63.84	61.51	61.77	60.51	66.36
BERD / ЕБРР / EBRD	32.74	48.07	50.29	57.06	65.61
BDCE / БРСЕ / СЕВ	27.73	27.53	27.00	28.17	34.19
<i>Relații bilaterale / Двусторонние кредиторы / Bilateral creditors</i>	<i>179.55</i>	<i>171.11</i>	<i>192.22</i>	<i>250.36</i>	<i>354.86</i>
România / Румыния / Romania	6.71	5.37	4.03	65.41	171.42
Japonia / Япония / Japan	10.38	24.62	55.03	56.94	58.18
Rusia / Россия / Russia	70.06	55.45	53.20	50.23	46.33
SUA / США / USA	43.49	40.89	38.31	35.73	33.15
Austria / Австрия / Austria	15.21	18.00	18.79	21.75	24.83
Germania / Германия / Germany	28.65	22.81	19.69	17.92	19.15
Polonia / Польша / Poland					0.21
Turcia / Турция / Turkey	4.76	3.97	3.17	2.38	1.59
<i>Altele / Прочие / Other</i>	<i>0.29</i>	<i></i>	<i>0.07</i>	<i>0.46</i>	<i>0.59</i>
Datoria garantată asumată de stat	3.55	1.10			
Принятый к обслуживанию государством гарантированный долг					
Publicly guaranteed assumed debt					
Datoria UAT / Долг АТЕ / Debt of ATU	15.00	14.25	16.67	16.55	21.00
<i>Organisme internaționale</i>	<i>13.95</i>	<i>14.25</i>	<i>16.35</i>	<i>16.32</i>	<i>20.82</i>
<i>Международные организации</i>					
<i>Multilateral creditors</i>					
BEI / ЕИБ / EIB	6.88	7.37	5.73	4.38	3.13
CFI / МФК / IFC	7.07	6.08	8.68	7.83	11.98
BERD / ЕБРР / EBRD		0.80	1.94	4.11	5.71
<i>Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors</i>	<i>1.05</i>	<i></i>	<i>0.32</i>	<i>0.23</i>	<i>0.18</i>
Datoria corporațiilor publice	23.09	19.98	9.06	5.40	12.80
Долг государственных корпораций					
Debt of public corporations					
<i>Organisme internaționale</i>	<i>5.67</i>	<i>7.24</i>	<i>6.11</i>	<i>4.92</i>	<i>12.80</i>
<i>Международные организации</i>					
<i>Multilateral creditors</i>					
BERD / ЕБРР / EBRD	5.67	7.24	6.11	4.92	7.34
BEI / ЕИБ / EIB					5.46
<i>Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors</i>	<i>17.42</i>	<i>12.74</i>	<i>2.95</i>	<i>0.48</i>	
Datoria privată garantată de stat	1.60				
Гарантированный государством долг частного сектора					
Guaranteed private debt					
<i>Organisme internaționale</i>	<i>1.60</i>				
<i>Международные организации</i>					
<i>Multilateral creditors</i>					
BERD / ЕБРР / EBRD	1.60				
Datoria privată negarantată de stat	2,840.61	2,659.93	2,559.91	2,506.50	2,685.75
Негарантированный государством долг частного сектора					
Non-guaranteed private debt					
<i>Organisme internaționale</i>	<i>361.57</i>	<i>274.34</i>	<i>204.63</i>	<i>156.20</i>	<i>157.40</i>
<i>Alți creditori / Другие кредиторы / Other creditors</i>	<i>2,479.04</i>	<i>2,385.59</i>	<i>2,355.28</i>	<i>2,350.30</i>	<i>2,528.35</i>
TOTAL / ВСЕГО / TOTAL	4,615.54	4,390.98	4,262.02	4,285.86	4,685.10

Anexa 16. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 2013 - 2017, prezentare sectorială (conform Ghidului SDE 2013/MBP6), milioane USD

	31.12. 2013*	31.12. 2014*	31.12. 2015*	31.12. 2016*	31.12. 2017*
Administrația publică	1,305.17	1,320.37	1,353.76	1,481.68	1,722.26
<i>Pe termen scurt</i>			0.07	0.46	0.59
Investiții de portofoliu			0.07	0.46	0.59
<i>Pe termen lung</i>	1,305.17	1,320.37	1,353.69	1,481.22	1,721.67
Împrumuturi	1,123.89	1,149.88	1,190.44	1,323.47	1,554.43
Alocări de DST	181.28	170.49	163.25	157.75	167.24
Banca centrală	445.07	390.70	339.29	292.28	264.29
<i>Pe termen lung</i>	445.07	390.70	339.29	292.28	264.29
Împrumuturi	445.07	390.70	339.29	292.28	264.29
Societăți care acceptă depozite, altele decât banca centrală	852.33	540.83	352.22	350.29	424.82
<i>Pe termen scurt</i>	421.15	256.66	162.63	218.10	257.87
Împrumuturi	45.10	18.38	18.53	18.57	20.79
Numerar și depozite	366.57	230.17	136.46	135.24	164.83
Alte angajamente aferente datoriei	9.48	8.11	7.64	64.29	72.25
<i>Pe termen lung</i>	431.18	284.17	189.59	132.19	166.95
Împrumuturi	431.18	284.17	189.59	132.19	166.95
Alte sectoare	2,586.44	2,414.19	2,236.65	2,341.06	2,716.27
<i>Pe termen scurt</i>	1,341.58	1,148.27	970.46	1,044.31	1,356.66
Împrumuturi	77.52	38.74	44.07	58.00	61.53
Numerar și depozite	4.76	3.40	0.84	0.60	0.50
Credite comerciale și avansuri	1,167.56	1,018.39	841.81	905.97	1,218.89
Alte angajamente aferente datoriei	91.74	87.74	83.74	79.74	75.74
din care datoria pentru resurse energetice	90.12	86.12	82.12	78.12	74.12
<i>Pe termen lung</i>	1,244.86	1,265.92	1,266.19	1,296.75	1,359.61
Împrumuturi	1,208.75	1,234.42	1,240.15	1,268.74	1,321.94
Credite comerciale și avansuri	36.11	31.50	26.04	28.01	37.67
Alte societăți financiare	99.56	104.75	98.24	112.36	130.81
<i>Pe termen scurt</i>	5.92	4.37	6.11	5.67	4.92
Împrumuturi	1.16	0.97	5.27	5.07	4.42
Numerar și depozite	4.76	3.40	0.84	0.60	0.50
<i>Pe termen lung</i>	93.64	100.38	92.13	106.69	125.89
Împrumuturi	93.64	100.38	92.13	106.69	125.89
Societăți nefinanciare	2,455.96	2,278.88	2,107.18	2,194.82	2,550.96
<i>Pe termen scurt</i>	1,335.65	1,143.76	964.22	1,038.32	1,351.37
Împrumuturi	76.35	37.63	38.67	52.61	56.74
Credite comerciale și avansuri	1,167.56	1,018.39	841.81	905.97	1,218.89
Alte angajamente aferente datoriei	91.74	87.74	83.74	79.74	75.74
din care datoria pentru resurse energetice	90.12	86.12	82.12	78.12	74.12
<i>Pe termen lung</i>	1,120.31	1,135.13	1,142.96	1,156.50	1,199.59
Împrumuturi	1,084.20	1,103.63	1,116.92	1,128.49	1,161.92
Credite comerciale și avansuri	36.11	31.50	26.04	28.01	37.67
Gospodăriile populației și IFSLISGP	30.92	30.56	31.23	33.88	34.50
<i>Pe termen scurt</i>	0.01	0.14	0.13	0.32	0.37
Împrumuturi	0.01	0.14	0.13	0.32	0.37
<i>Pe termen lung</i>	30.91	30.41	31.10	33.56	34.13
Împrumuturi	30.91	30.41	31.10	33.56	34.13
Investiții directe: creditare intragrup	1,684.03	1,788.44	1,781.94	1,728.07	1,836.65
Angajamentele aferente datoriei întreprinderilor cu investiții directe față de investitorii lor direcți	1,684.03	1,788.44	1,781.94	1,728.07	1,836.65
<i>Pe termen scurt</i>	138.77	126.87	106.44	115.51	149.49
Împrumuturi	5.03	10.22	10.01	11.73	9.85
Credite comerciale și avansuri	133.74	116.65	96.43	103.78	139.64
<i>Pe termen lung</i>	1,545.26	1,661.57	1,675.50	1,612.56	1,687.16
Împrumuturi	1,097.72	1,093.98	1,066.62	1,022.67	1,117.49
Alte angajamente aferente datoriei	447.54	567.59	608.88	589.89	569.67
TOTAL	6,873.04	6,454.53	6,063.86	6,193.38	6,964.29
Arierate	233.80	254.82	266.18	275.75	278.47
Alte sectoare	143.61	160.95	169.79	177.75	180.27
<i>termen scurt</i>	9.54	18.78	19.02	19.19	19.07
<i>termen lung</i>	134.07	142.16	150.77	158.56	161.21
Investiții directe: creditare intragrup	90.19	93.87	96.39	98.00	98.20

* date revizuite